vergadering **C20**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie

van 12 oktober 2021

Vlaams Parlement

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld
– 4458 (2020-2021) 3

VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de ondersteuning van de lokale besturen bij de uitoefening van handhavingsbevoegdheden in het kader van Vlaamse regelgeving via het doorstorten van de opbrengsten uit handhaving
– 4541 (2020-2021) 6

VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over lokale projecten, meer in het bijzonder het Plan S in Limburg, de 'multi-agency'-aanpak Welzijn-Justitie, de rol van lokale besturen en de lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme
– 4542 (2020-2021) 8

VRAAG OM UITLEG van Maaike De Vreese aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de juridische eerstelijnsbijstand voor slachtoffers van seksueel geweld
– 170 (2021-2022) 11

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de onroerende voorheffing bij co-ouderschap
– 149 (2021-2022) 14

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de positionering van de Vlaamse Regering in het debat over de Europese begrotingsregels, noodzakelijke klimaatinvesteringen en het Vlaamse begrotingstraject
– 162 (2021-2022) 16

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld – 4458 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, ik wil u een vraag om uitleg stellen over het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld van federaal staatssecretaris Schlitz. De federale en Vlaamse cijfers tonen aan dat dit actieplan, dat de Federale Regering heeft goedgekeurd, nodig is. Begin augustus 2021 is op de blog 'Stop Feminicide', die bijhoudt hoeveel vrouwen door hun ex-partner worden vermoord, genoteerd dat in 2021 al 13 slachtoffers zijn gevallen. Dat aantal is ondertussen gestegen en bedroeg op het moment waarop ik mijn vraag om uitleg heb ingediend al 21 slachtoffers. Vorig jaar heeft de blog maar liefst 24 dodelijke slachtoffers van gendergerelateerd geweld geregistreerd.

Met haar Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld wil de staatssecretaris de slachtoffers beter ondersteunen en de daders beter opvolgen. Een van de elementen zou een duidelijke definiëring van het begrip 'femicide' zijn, zodat het beleid een beter zicht op de achtergrond van de dossiers en een beter inzicht in de situaties van gendergerelateerd geweld krijgt, zodat doeltreffender kan worden ingegrepen en kan worden vermeden dat dergelijke situaties in fataal geweld uitmonden. De staatssecretaris heeft een sensibiliseringscampagne voor de slachtoffers en hun omgeving aangekondigd. De artsen zullen worden geïnformeerd over de manieren om met slachtoffers een gesprek over partnergeweld te kunnen aangaan. De vraag of femicide als een apart misdrijf in het strafwetboek moet worden opgenomen, dan wel als een verzwarende omstandigheid moet worden beschouwd, ligt nog ter discussie op tafel.

Minister, het actieplan zou nog dit jaar worden goedgekeurd. De staatssecretaris heeft uitdrukkelijk vermeld dat hierover overleg met de gemeenschappen zou worden gepleegd. Is er over de totstandkoming van het actieplan overleg geweest met de regio's in het algemeen en met Vlaanderen in het bijzonder? U kunt hier een kort antwoord op geven. Een andere minister heeft me op een gelijkaardige vraag ooit geantwoord dat elk beleidsniveau moet doen wat het mag of kan doen. Dat is een zeer kort antwoord, maar dat verwacht ik van u niet.

U zou kunnen antwoorden dat u zich niet te moeien hebt met federale plannen, maar ik vraag u toch of u tevreden bent met de inhoud van het actieplan. Ligt dit plan in de lijn van de Vlaamse visie?

Zijn er al contacten met de staatssecretaris geweest in verband met de juridische omschrijving van het begrip 'femicide'?

Welk standpunt zult u, indien het nog niet heeft plaatsgevonden, tijdens dat overleg verdedigen? Welk standpunt hebt u, indien het wel al heeft plaatsgevonden, ingenomen? Moet dit volgens u als een autonoom misdrijf worden erkend en vervolgd? Vindt u de huidige situatie, waarin gender bij de bestraffing van geweld enkel als een bezwarende omstandigheid wordt beschouwd, voldoende?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Voorzitter, u weet dat ik, tot uw grote frustratie, graag uitgebreid antwoord, maar ik zal proberen de timing in het oog te houden.

Wat de opmaak van het actieplan betreft, hebben we al vaak contact gehad met staatssecretaris Schlitz. Wat we lezen, verontrust ons wel. We hebben er herhaaldelijk

op aangedrongen de validatie van het actieplan over het zomerreces heen te tillen. Samen met een aantal andere Vlaamse ministers onderhandel ik volop over de inhoud van het plan. Ik ben staatssecretaris geweest en ik ben nu bevoegd voor de justitie. We hebben een Vlaams actieplan en ik vind het belangrijk gendergerelateerd geweld op een serieuze manier te bestrijden, maar dan niet vanuit een zeker wokegegeven. Wie het nationaal actieplan goed leest, merkt toch een aantal zaken.

Ik geef een aantal voorbeelden van hoe hiernaar wordt gekeken.

Men zegt daar: "Het gewicht van de patriarchale, culturele tradities en gendersterotiepen die maar al te vaak nog aan het werk zijn in onze samenleving spelen een hoofdrol in de mechanismen van het ontstaan en het in stand houden van verschillende vormen van gendergerelateerd geweld. Te vaak blijven we mannen zien als actief, sterk, dominant en vrouwen als passief en zachtaardig." Iets verder herinnert men ons aan de noodzaak van de strijd tegen seksueel geweld. Men zegt verder in het actieplan dat "de verkrachtingscultuur die alomtegenwoordig is in onze samenleving en meer in het bijzonder in studentenkringen ". Sta mij toe om te zeggen dat het mij toch wel verontrust om zulke zaken te lezen in het actieplan. U weet dat ik destijds de zorgcentra na seksueel geweld heb opgericht. Alle slachtoffers waren welkom. Uiteraard zien we uit de cijfers ook dat vooral vrouwen slachtoffer zijn. Maar om een actieplan te schrijven waarin staat dat we gendergerelateerd geweld zullen bestrijden en daarbij de schuld steken op de mannen, dat vind ik niet de juiste invalshoek.

De eerste versie van het plan dat we in juni kregen, stond heel ver van onze visie. 90 procent van de acties was enkel en alleen gericht op de aanpak van geweld op vrouwen, waardoor mannen werden uitgesloten van het toepassingsgebied. En dat vind ik gewoon niet goed. Ik vind dat we ook geweld op mannen moeten meenemen. Een geïntegreerd beleid is het meest succesvol. En uiteraard zijn het voornamelijk vrouwen die slachtoffer worden van intrafamiliaal geweld. We zien daar de percentages. Maar we zien ook dat ook mannen het slachtoffer kunnen zijn. Ik vind het dus niet goed om ze uit te sluiten. Daardoor verhoog je het taboe van mannelijke slachtoffers nog meer. Want het is nu al moeilijk voor mannen om ervoor uit te komen dat ze slachtoffer zijn van gendergerelateerd geweld.

Zoals ik eerder al heb gezegd, wordt gendergerelateerd geweld ook gereduceerd tot het gevolg van de historische organisatie van de samenleving op basis van ongelijke machtsverhoudingen en discriminatie van vrouwen. Uiteraard speelt dit een rol, maar er zijn natuurlijk nog heel veel andere factoren die een rol spelen bij het tot stand komen van geweld, en het zou een slag in het gezicht zijn van slachtoffers die als gevolg van andere dynamieken slachtoffer zijn en op deze manier niet worden erkend. Ik denk bijvoorbeeld aan drugs, middelenmisbruik, agressieproblemen, geldproblemen, alcoholproblemen en noem maar op. Dat zijn ook oorzaken.

De eerste voorzet was voor ons dus niet in orde. Die houdt geen rekening met de realiteit en discrimineert ook slachtoffers onder elkaar. Daarom wou ik zo'n plan absoluut niet goedkeuren twee weken na het ontvangen ervan.

We hebben deze zomer onze Vlaamse opmerkingen, die ik u nu meegeef, bezorgd. Het plan is gedeeltelijk herschreven, maar we zetten de onderhandelingen verder. We zijn er nog niet. We komen tot een plan waar we ons als Vlaanderen ook volledig in kunnen herkennen.

Wat uw laatste vraag betreft, rond feminicide, kan ik meegeven dat in het kader van de opmaak van het nationaal actieplan hierrond reeds uitwisselingen zijn geweest met staatssecretaris Schlitz, maar ik heb geen beslissingsmarge op de federale strafbaarstellingen.

Als Vlaams minister van Justitie sta ik echter niet achter een aparte strafbaarstelling. Ik vind het niet correct dat we de ene moord boven de andere zouden stellen. Bovendien gaat de problematiek van partnergeweld veel verder dan enkel een vrouw vermoorden alleen omdat ze een vrouw is. Vaak zijn er ook nog andere elementen.

De internationale definitie van feminicide hield destijds vooral in: het bewust aborteren van vrouwelijke foetussen in China bijvoorbeeld of de vrouwenmoorden in Mexico. Wat partnermoord betreft, kies ik zelf bewust voor de term partnermoord en zou ik een verzwarende omstandigheid laten erkennen. Ik hoop dan ook dat ze dat bekijken in het licht van het nieuwe strafwetboek. Het mag niet zo maar een symboliek zijn, het moet meer zijn dan dat. Het gegeven van het vermoorden van een vrouw alleen omdat ze een vrouw is, kan een verzwarende omstandigheid zijn en een extra straf ontlokken.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik denk dat het vrij volledig is in functie van de gestelde vragen.

Ik heb misschien nog één concrete vraag: is er een timing? U zegt dat het al een paar keer over en weer gegaan is in de gesprekken met het federale niveau. Het is immers belangrijk – ik heb dat toen ook aan uw collega-minister geantwoord, die mij niet zo gedetailleerd geantwoord had –: de mensen die met dat probleem zitten, willen dat dat opgelost wordt en hebben er eigenlijk geen boodschap aan of dat federaal of Vlaams is. Is er dus een zicht op de timing, zowel wat het plan betreft als eventueel het definitieve overleg met de federale overheid over de al dan niet aparte klassering van het misdrijf? Ik begrijp dat u niet voor die aparte klassering bent. Uiteraard ben ik het volledig met u eens als u zegt dat we de schuld niet op de mannen moeten steken.

De voorzitter: Mevrouw Blancquaert heeft het woord.

Adeline Blancquaert (Vlaams Belang): Minister, ik ben eigenlijk zeer tevreden dat u dergelijke uitspraken en passages die jammer genoeg voorkomen in het nationaal actieplan, ook in vraag stelt en niet klakkeloos gaat volgen. Ik vind het ook zeer jammer dat de mannen steeds als dé grote boosdoener gezien worden – ik zie hier heel veel tevreden mannen rond mij. In de meeste gevallen is uiteraard de vrouw het slachtoffer van dergelijk geweld. Maar zoals reeds aangegeven, mogen we niet vergeten dat helaas ook mannen slachtoffer kunnen worden van dergelijk geweld. In Mechelen bijvoorbeeld is er onlangs een lotgenotengroep opgestart voor mannen die intrafamiliaal geweld ervaren. Er wordt dus een veilige plek geboden waar mannen terechtkunnen, waar ze steun kunnen zoeken bij elkaar en waar ze andere mannen met gelijkaardige verhalen tegenkomen. Het is heel belangrijk om dat uit de taboesfeer te halen.

Minister, ik begrijp dat dat voornamelijk onder de bevoegdheid van minister Beke valt, maar ik weet dat de aanpak van deze problematiek u zeer nauw aan het hart ligt. Daarom vroeg ik mij ook af of u er een zicht op hebt, na overleg met minister Beke, of er voldoende van die lotgenotengroepen aanwezig zijn voor mannen en of deze lotgenotengroepen de mannen ook voldoende bereiken.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Eind november zouden we toch stilaan tot een finale fase moeten gaan. Wij wachten eigenlijk op wat staatssecretaris Schlitz gedaan heeft met onze opmerkingen en bedenkingen die we vanuit Vlaanderen meegegeven hebben.

Wat uw vraag betreft, collega Blancquaert, kijk ik vooral naar wat ik zelf binnen mijn eigen bevoegdheden kan doen. We zijn nu een lotgevallengroep gestart

binnen het Family Justice Center voor mannen die slachtoffer zijn van intrafamiliaal geweld. We zien dat er toch wel vraag naar is om dat taboe te doorbreken. Dat loopt nu. Wij zullen daar ook een verdere evaluatie van maken. Het is heel belangrijk dat zij ook naar buiten durven te komen. Daarom vind ik het nationaal actieplan zeer gevaarlijk, omdat dat echt vertrekt van een uitsluiting. Daarom zei ik ook dat daar volgens mij toch wat woketoestanden in zitten. Het uitsluiten van mannen vind ik niet goed. Zij kunnen ook slachtoffer zijn.

Men moet ook naar andere oorzaken kijken: alcohol, drugs, agressie, weet ik veel. Dat missen wij eigenlijk in het nationaal plan. Die opmerkingen zijn allemaal gegeven. Ik hoop dus dat we tot een vergelijk kunnen komen. Zo niet, is dat jammer voor het nationaal actieplan en vooral voor de slachtoffers, want ik weet hoe belangrijk het is dat je een gedragen en sterk plan hebt dat je dan vervolgens kunt uitrollen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel voor het antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de ondersteuning van de lokale besturen bij de uitoefening van handhavingsbevoegdheden in het kader van Vlaamse regelgeving via het doorstorten van de opbrengsten uit handhaving
– 4541 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag betreft een thema dat we hier al vaker hebben besproken en dat ons beiden na aan het hart ligt, met name de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, en dan in het bijzonder vanuit de positie van de lokale besturen: welke rol zij daarin kunnen spelen en hoe wij ze vanuit Vlaanderen kunnen steunen en versterken in hun veiligheidsbeleid, in die vandaag nog steeds ongelijke strijd.

Specifiek staat in het regeerakkoord dat de opbrengsten die de lokale besturen uit hun gevoerde handhaving kunnen puren, rechtstreeks aan de lokale besturen toekomen. Dat is onze ambitie. Die financiële ondersteuning is natuurlijk welgekomen en kan belangrijk zijn voor de besturen om de handhaving effectief vorm te kunnen geven, als sluitstuk van elke regelgeving.

Minister, wat is de stand van zaken van deze toch wel belangrijke beleidsoptie, die alle steun en uitvoering verdient?

In welke beleidsdomeinen is die beleidskeuze reeds doorgevoerd en in welke beleidsdomeinen nog niet? In geval van operationalisering: welke verdeelsleutels worden daarbij gehanteerd in geval van een zogenaamd gemengd handhavingstraject?

Wat zijn uw verdere beleidsintenties om te komen tot een optimale operationalisering hiervan?

En tot slot, in welke mate zijn ook de lokale besturen betrokken bij de operationalisering hiervan?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega Brouns, de uitvoering van deze beleidsdoelstelling uit het regeerakkoord is momenteel een opdracht voor elke minister binnen zijn eigen bevoegdheidsdomein. Dat betekent natuurlijk niet dat ik er niet naar streef om over de beleidsdomeinen heen een regeling uit te werken die beantwoordt aan de doelstelling van het regeerakkoord.

Wij willen via het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving tot een algemeen geldende regeling komen die zorgt voor een betere stroomlijning over alle beleidsdomeinen heen.

Zolang de algemene regeling uit het kaderdecreet niet is goedgekeurd door de Vlaamse Regering en dus nog niet van toepassing is, is iedere minister verantwoordelijk om, elk op zijn eigen bevoegdheidsdomein, de beleidsdoelstelling om te zetten.

Op mijn eigen bevoegdheidsdomein gebeurt dit momenteel als volgt. Het Departement Omgeving maakte een analyse waaruit blijkt dat twee bronnen van inkomsten moeten worden onderscheiden: ten eerste inkomsten uit de procedure tot herstel van een schending en ten tweede inkomsten uit het opleggen van bestuurlijke boetes. Beide bronnen van inkomsten zijn verschillend.

Bij herstel is er een directe link tussen de inzet van een instrument en de opbrengst en hebben beide besturen dezelfde bevoegdheden. Bij beboeting is de link minder duidelijk en is het opleggen, invorderen en innen een exclusieve gewestelijke bevoegdheid. Hier is dus geen parallelle bevoegdheid en hebben beide besturen bijgedragen in het proces.

Om die reden worden twee verschillende systemen tot verdeling van de inkomsten voorgesteld: inkomsten uit herstel kunnen worden toegewezen aan de lokale overheid die het volledige traject heeft doorlopen, inkomsten uit beboeting kunnen deels terugvloeien naar de lokale besturen in de vorm van flankerende maatregelen voor de realisatie van hun handhavingsbeleid.

De verdere uitwerking voor het Departement Omgeving wordt opgenomen in het omgevingshandhavingsprogramma dat formeel ter advisering aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en Vlinter wordt voorgelegd. Het werd reeds toegelicht tijdens het structureel overleg tussen het Departement Omgeving en de VVSG en Vlinter en op het Forum Omgevingshandhaving, waar de lokale besturen vertegenwoordigd zijn.

De toewijzing van de opbrengsten uit herstel aan de lokale besturen voor milieuschendingen is reeds voorzien in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM). Voor schendingen is een decretaal initiatief vereist, dat ik op korte termijn zal nemen. Zoals ik eerder zei, moeten de opbrengsten uit beboeting flankerende maatregelen financieren.

Wat de andere ministers betreft, wil ik vooral de aandacht vestigen op de ontwikkelingen binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) in verband met de verkeersreglementering en de 30/50-regeling.

Uit navraag blijkt dat het Departement MOW tot op heden kennis heeft van twee gemeentebesturen die al gebruikmaken van de mogelijkheid om beperkte snelheidsovertredingen onder bepaalde voorwaarden zelf af te handelen met een gemeentelijke administratieve geldboete, namelijk Mechelen en Willebroek.

Enkele gemeenten zouden momenteel een opstart voorbereiden, andere besturen nemen een afwachtende houding aan. Mijn collega-minister kondigde immers een evaluatie aan tegen eind 2021, waarvoor in de loop van de komende weken een bevraging gelanceerd wordt bij alle lokale besturen.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb niet meteen heel veel bijkomende vragen. Alleen over de verdeling van de inkomsten, enerzijds uit herstel, anderzijds uit beboeting, voel ik dat het nog niet heel duidelijk is uitgeklaard. Kunt u daar al iets meer over vertellen? Op basis van welke criteria zal worden bepaald hoe de verdeling bij beboeting zal gebeuren?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega, inderdaad, het departement is aan het bekijken hoe we die verdeling exact moeten doen. Ik zal nog niet vooruitlopen. We zijn ermee bezig, en ik hoop dat we er snel meer duidelijkheid over hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over lokale projecten, meer in het bijzonder het Plan S in Limburg, de 'multi-agency'-aanpak Welzijn-Justitie, de rol van lokale besturen en de lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme – 4542 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, minister, ik heb heel in het bijzonder een vraag over het Plan S in Limburg. U weet als geen ander dat er heel veel expertise bestaat rond de integrale en vooral de 'multi-agency'-aanpak voor een snellere en efficiëntere aanpak van criminaliteit. Wij geloven dat dat de enige juiste weg is in het vermijden en voorkomen van, wat uiteindelijk toch het doel is. We kunnen daarvoor in onze eigen provincie verwijzen naar het toch wel succesvolle project M, dat tot ver buiten de provincie Limburg tot voorbeeld strekt, maar ook naar de goed werkende lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's).

Minister, ik heb reeds eerder de vraag gesteld over het Mechelse project SAMEN en het Limburgse project M. In antwoord op mijn vragen daarover stelde u dat er voor deze projecten extra justitieassistenten zijn voorzien. Ook was u in gesprek met de procureur in Limburg om de volgende fase van het Limburgse project M – het intussen bekende project S, waarbij de S staat voor samenwerking, en dat op termijn zal mogen en wat mij betreft moeten uitmonden in het Limburgse Veiligheidshuis, dan misschien ook een primeur in België – mee te helpen ondersteunen.

In antwoord op mijn vraag en bekommernis om bij het Limburgse project M zeker ook de lokale besturen en de LIVC's te betrekken vanwege hun expertise op het vlak van die 'multi-agency'-werking, hebt u verwezen naar de belangrijke rol van de nieuw aangestelde coördinator om de samenwerking tussen alle actoren te stroomlijnen. U hebt ook gesteld dat er in de zomer vanuit het Plan S een informatie- en nodenbevraging zou gebeuren bij de verschillende partners en samenwerkingsverbanden. Daarbij zou ook het gesprek worden aangegaan met de lokale besturen over hoe die LIVC's zich verhouden en welke rol ze kunnen opnemen bij de verdere uitrol van het Plan S.

Met het oog op onder andere de evaluatie van de doelstellingen vond er ook een overleg plaats tussen de Plan S-partners en de Universiteit Hasselt (UHasselt).

Minister, rekening houdend met het feit dat u hebt verklaard dat de aanwervingsprocedures voor de justitieassistenten bijna zijn afgerond, hoeveel extra justitieprojecten worden er voorzien voor het Limburgse project M of S en voor het project SAMEN?

Wat zijn nu de verdere concrete plannen wat betreft het Project S of het Limburgse Veiligheidshuis?

Wat zijn de resultaten van de bevraging bij de verschillende partners van het Limburgse project en van de lokale besturen? Wat zijn de belangrijkste vragen en noden van de lokale besturen? Hoe zien zij de relatie met de lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC R)? Werd er ook aan gedacht om de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) te betrekken bij die vraagstelling? Hoe zal er verder worden omgegaan met de resultaten van deze bevraging?

Wat is het resultaat van het overleg tussen de Plan S-partners en de UHasselt?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Het nieuwe personeelsplan is nagenoeg volledig uitgevoerd, wat inderdaad betekent dat er reeds extra justitieassistenten worden ingezet op de projecten M en SAMEN. Deze projecten worden verdeeld onder het team Bemiddeling en maatregelen en worden dus ingezet volgens de noden. Omdat het in een team wordt opgenomen, kan daar flexibel mee worden omgegaan. Als er op een bepaald moment plots meer voltijdequivalenten (vte's) moeten worden ingezet, dan kan dat bijvoorbeeld. De inzet van justitieassistenten hangt dus af van het aantal zaken die instromen. In Mechelen en Limburg lopen de projecten al vlot, in Neteland en Antwerpen moeten ze nog worden opgestart.

Er werd een arrondissementele stuurgroep opgericht die om de drie maanden bijeenkomt om de strategische route uit te tekenen. Zij onderhouden contact met de bestaande samenwerkingsverbanden met het oog op afstemming, integratie, het voorkomen van overlap, het opvullen van leemtes enzovoort. Tegelijk wordt er reeds ondersteuning geboden bij nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld bij FIX Genk, de ketenaanpak jeugddelinquentie. Zij worden ondersteund vanuit de ervaringen van het ketenverhaal van het Family Justice Center.

Daarnaast is er de inventarisatie-oefening waarnaar u verwees. Tevens wordt er momenteel een studiedag voorbereid, met een overzicht van de actuele ontwikkelingen op het vlak van veiligheid en welzijn en zorg, en ook met een aantal lezingen door binnen- en buitenlandse experten. Uiteraard zijn ook lokale besturen hierop uitgenodigd. Er staan eveneens enkele werkbezoeken op de planning, onder andere naar het KOMPAS+-project (KetenOndersteuning Minderjarige Plegers Antwerpen Stad plus) en de ketenaanpak jeugddelinquentie in Antwerpen en naar Nederland.

En ten slotte wordt er gewerkt aan de randvoorwaarden om de multidisciplinaire aanpak van complexe casuïstiek op arrondissementeel niveau mogelijk te maken. Aanmelden moet namelijk mogelijk zijn vanuit justitiële en hulpverlenende partners, lokale besturen, bestaande samenwerkingsverbanden, en hiervoor worden verschillende pistes bekeken.

De bevraging is volop lopende, zoals ik reeds zei. In augustus is er dus een uitgebreide vragenlijst verstuurd naar een tiental bestaande samenwerkingsverbanden. De vragenlijst wordt gebruikt om onder meer een zicht te krijgen op de doelgroep, de doelstellingen, de taken, de operationele processen, de informatiedeling, enzovoort.

De vragenlijst is verstuurd naar heel wat samenwerkingsverbanden: Arrondissementeel Informatie- en Expertisecentrum (ARIEC), Arrondissementeel Informatie- en Expertisecentrum (ARIEC), Family Justice Center, FIX Genk, Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ), Limburg interventie middelengebruik, lokaal daklozenoverleg, de lokale integrale veiligheidscel, de M-werking, de stuurgroep forensische doelgroep, het zorgcentrum na seksueel geweld.

In de loop van oktober en november wordt op basis van die vragenlijst een een-op-eenoverleg met de verschillende samenwerkingsverbanden georganiseerd. Het overleg met de LIVC regio CARMA staat ingepland op 8 november. De vraag is gesteld aan de VVSG om ook deel te nemen aan dit overleg.

De bedoeling is om op basis van alle input een overzichts- en analyserapport te maken tegen het einde van dit jaar. Daarna kan ik de resultaten meedelen.

Het overleg met de Universiteit Hasselt zal binnenkort plaatsvinden. De nodige contacten worden momenteel gelegd via de procureur des Konings van Limburg.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Minister, ik dank u. We mogen beiden als Limburgers fier zijn op dit project. Het Project S krijgt inderdaad stilaan meer concreet vorm. Uw antwoorden liggen in de lijn van de verdere uitbouw ervan. Ik ben alvast believer dat dit een blauwdruk kan zijn voor een echt geïntegreerde aanpak van de veiligheid, onveiligheid en criminaliteitsfenomenen in Vlaanderen en wat mij betreft uitgebreid in heel België.

Het project M toont inmiddels zijn deugdelijkheid. Een doorlooptijd van minder dan dertig dagen wordt gemeld. Het is ronduit voortreffelijk wat daar wordt gepresteerd.

Ook vanuit het Project S zie je inderdaad de meerwaarde van die multidisciplinaire aanpak. Rond intrafamiliaal geweld zijn er heel wat goede voorbeelden van de regionale tafels. Daar is er ook de behoefte om het uit te breiden. Kortom, ik denk dat er heel wat goede stappen werden gezet. Heel wat projecten in Limburg, die vertrekken vanuit die multidisciplinaire aanpak, kunnen worden gebundeld onder de 'chapeau' van Project S – de S staat voor samenwerking – en het Limburgse Veiligheidshuis als blauwdruk voor veiligheidsbeleid in heel Vlaanderen.

En dan, de cruciale vraag … Naar een evaluatie toe, ja, maar naar middelen toe zien we vandaag dat het vooral een projectmatig verhaal is. We hebben het project SAMEN in Mechelen dat middelen heeft gekregen. Minister, hoe ziet u dat zelf in de toekomst binnen uw belangrijke nieuwe Vlaamse portefeuille structureel te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega Brouns, dit project ondersteunen we natuurlijk ook financieel, net als dat van Mechelen. Zodra de evaluatie is gemaakt, zullen we moeten bekijken hoe we dit kunnen uitrollen en hoe we de financiële middelen daarvoor zullen moeten vinden. Dat spreekt voor zich. Dat geldt voor elk dossier. Geld is altijd 'the big issue'. Ik heb uit ervaring geleerd dat, als je een goed project hebt, dat een goeie evaluatie heeft, en je kunt de collega's overtuigen, het toch mogelijk moet zijn om zaken te realiseren. Ik wil de evaluatie afwachten. Ikzelf ben al overtuigd van het project, net als u. En nu moeten we zien dat we de rest kunnen overtuigen.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaike De Vreese aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de juridische eerstelijnsbijstand voor slachtoffers van seksueel geweld – 170 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, ik heb een tweetal vragen opgesteld. De eerste vraag gaat over de juridische eerstelijnsbijstand voor slachtoffers van seksueel geweld. Als minister stelt u steeds het slachtoffer centraal. Dat doet u al sinds uw aantreden. U investeert hierbij in de diensten van slachtofferonthaal, zet daarbij sterk in op de kwaliteit van de hulp aan slachtoffers en u werft ook extra justitieassistenten aan.

Daarnaast werden in 2020 ook reeds de eerste contacten gelegd met de zorgcentra na seksueel geweld en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen om een samenwerking tussen de zorgcentra en de Commissie voor Juridische Bijstand uit te bouwen. U wilt ervoor zorgen dat slachtoffers van seksueel geweld op een snelle en accurate manier informatie en advies ontvangen over hun juridische vragen door gespecialiseerde advocaten van de Commissie voor Juridische Bijstand. Want slachtoffers van seksueel geweld zitten heel vaak met juridische vragen, en dat tijdens een zeer moeilijk periode.

Om de advocaten hierop voor te bereiden, hebt u specifieke opleidingen rond seksueel geweld voorzien. De opleidingen werden in april opgestart en alle ingeschrevenen zouden normaal tegen eind oktober alle modules moeten hebben gevolgd. Om deze eerstelijnsbijstand uit te rollen start u eerst met een proefproject in het zorgcentrum van Gent, vooraleer dit te verankeren in de andere centra.

Op de vooravond van de Europese Dag van het Slachtoffer, in februari 2021, kondigde u aan dat u slachtoffers die zich na seksueel geweld bij een zorgcentrum aanmelden, een gratis gesprek met een gespecialiseerde advocaat wilt aanbieden. U wilt dat in de eerste plaats doen via de Vlaamse juridische eerstelijnsbijstand. Maar daarnaast wilt u komen tot een wettelijke verankering van dit recht voor alle slachtoffers – u ging dat toch aankaarten –: de zogenaamde Salduzwet voor slachtoffers, die eigenlijk tot stand moet komen op het federale niveau. Zij moeten dat dus bekijken en zij moeten kijken hoe dat vormgegeven kan worden.

Hoe zijn die opleidingen tot nu toe verlopen? Hoeveel ingeschrevenen waren er? Zijn er voldoende ingeschrevenen om dit takenpakket ook werkelijk uit te voeren?

Kunt u meer toelichting geven bij het proefproject in Gent? Hoeveel budget trekt u hiervoor uit? Op welke termijn wenst u deze aanpak uit te rollen naar de andere zorgcentra in Vlaanderen en naar alle slachtoffers van andere feiten?

Wanneer hebt u overleg gepleegd met de federale minister omtrent de Salduzwetgeving voor slachtoffers? Wat was het resultaat van dit overleg? Welke stappen moeten er hier nog in worden gezet?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Wat de opleidingen betreft, kan ik misschien eerst meegeven dat van de duizend advocaten die strafrecht hebben als voorkeursmaterie, er uiteindelijk een driehonderdtal ingeschreven zijn. Ik kan dus alleen maar stellen dat de opleidingen succesvol zijn en dat er hieraan ook een grote nood was.

In eerste instantie had ik op aanraden van de Orde een 70-tal plaatsen voorzien. Aangezien die na één dag volzet waren, heb ik meteen bijkomende plaatsen voorzien

om alle geïnteresseerde advocaten de kans te geven de opleiding te volgen. De eerste cyclus met 70 plaatsen startte op 20 april 2021 en wordt eind oktober afgerond. Een tweede cyclus startte op 17 september 2021, met 223 ingeschrevenen die de opleiding midden maart 2022 zullen afwerken. Dat is dus echt enorm veel. Dat is goed omdat we op die manier ook voldoende advocaten zullen hebben die de slachtoffers van seksueel geweld op een juiste manier goed advies kunnen geven. Momenteel wordt concreet in kaart gebracht hoeveel advocaten nodig zijn om de permanentie in samenwerking met de zorgcentra te kunnen garanderen. Op die manier zal elk slachtoffer dat zich aanmeldt bij een zorgcentrum en nood heeft aan juridische bijstand, er ook gebruik van maken.

Toen we destijds – in 2017, denk ik – de drie eerste zorgcentra na seksueel geweld hadden opgericht, was het mijn bedoeling dit nog verder uit te rollen. Vier jaar later hoop ik dat men daar dus snel mee voortdoet. Maar ik had daar ook altijd een wetenschappelijk comité bij gezet, dat ook een evaluatie moest doen. Een van de evaluaties die naar voren kwamen, was dat er eigenlijk een vacuüm was rond juridisch advies, dat die slachtoffers heel goed worden opgevangen in die zorgcentra en dat ze daar ook alles onder één dak vinden: politie, justitie, de forensisch verpleegkundigen, gynaecologen, psychologen enzovoort.

Dat is heel belangrijk om het slachtoffer de eerste zorgen te geven en goed op te vangen. Maar natuurlijk begint daarna de mallemolen van justitie. De slachtoffers hebben daar echt wel goede begeleiding bij nodig. Dat kwam ook voort uit de evaluatie: er is eigenlijk wel een hiaat, er is eigenlijk nood aan die juridische ondersteuning. Dat was de reden waarom wij vanuit Vlaanderen gezegd hebben dat we daarvoor gingen zorgen via de eerstelijnsbijstand, temeer omdat we ook zien dat daders van seksueel geweld ter voorbereiding van hun verhoor heel goed worden voorbereid door hun advocaten. Daar is dus wel een discrepantie, vind ik. En ik vind gewoon dat we de slachtoffers niet in de steek moeten laten. Ik sta er ook altijd van versteld: die daders van seksueel geweld en van verkrachtingen komen dan met de duurste advocaten af, die het hele verhoor gezellig voorbereiden. Maar ik vind dat wij als overheid toch ook de slachtoffers juridisch goed moeten bijstaan. Vanuit die gedachte heb ik het idee opgevat om daar vanuit Vlaanderen de nodige hulp te voorzien.

De grote lijnen van het proefproject zelf werden intussen samen met het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, dat de zorgcentra na seksueel geweld coördineert, uitgetekend. Deze nota werd ook goedgekeurd door de stuurgroep van de zorgcentra. Met het proefproject zullen slachtoffers de mogelijkheid krijgen om zeer snel na de feiten, nog voor het indienen van de klacht, als ze dat willen juridisch advies in te winnen. De opgeleide advocaten van de juridische eerstelijnsbijstand zullen hen kunnen bijstaan bij vragen over de procedure, het indienen van een klacht, hun rechten, enzovoort. Daarnaast kunnen slachtoffers zo ook, net zoals daders door Salduz, voorbereid worden op hun verhoor. Slachtoffers zullen gericht, vrijblijvend en onafhankelijk worden bijgestaan bij de juridische aspecten van hun slachtofferschap, op een manier die hun belangen centraal stelt. Heel concreet zal een slachtoffer dat zich aanmeldt in het zorgcentrum, geïnformeerd worden over de mogelijkheid om een advocaat voor eerstelijnsbijstand te consulteren. Een permanentielijst van opgeleide advocaten zal beschikbaar worden gemaakt en toelaten om binnen een zeer kort tijdsbestek een consultatie in te plannen via telefoon, videoconferentie of op een fysieke locatie. De medewerkers van het zorgcentrum kunnen het slachtoffer mee ondersteunen door bijvoorbeeld met zijn of haar toestemming het verhaal toe te lichten aan de advocaat zodat het slachtoffer dit geen tweede keer moet doen, of indien het slachtoffer het wenst, door deel te nemen aan de consultatie. Indien er een langdurige juridische begeleiding nodig zou zijn, zal de eerstelijnsadvocaat warm doorverwijzen naar ofwel de tweedelijnsbijstand in samenwerking met het bureau voor juridische bijstand ofwel een gespecialiseerde advocaat.

Momenteel worden deze grote lijnen verder uitgewerkt in praktische afspraken. Hieruit zal ook blijken hoeveel advocaten er nodig zullen zijn om de permanentie te voorzien en hoeveel bijkomende middelen hiervoor nodig zijn. Ik verwacht hier de komende maand meer duidelijkheid over.

Wat de Salduzwetgeving voor slachtoffers betreft, ben ik inderdaad in overleg met de federale collega. Hij gaf aan dat hij niet verder zou gaan met het idee, maar dat hij wel de inkomensgrens voor slachtoffers voor een pro-Deoadvocaat zal verlagen. Ik denk dat daar in de federale fractie misschien toch wat vragen over gesteld moeten worden.

Intussen doe ik wel binnen mijn bevoegdheden alles wat ik kan om slachtoffers beter bij te staan. Als het project in Gent positief geëvalueerd wordt, zal ik een uitrol voor de rest van Vlaanderen bekijken.

Wat de invulling van het personeelsplan betreft, stijgt bovendien de capaciteit van de diensten slachtofferonthaal met bijna 30 procent. Ook in het nieuwe personeelsplan zal ik bijkomend inzetten op slachtofferonthaal. U weet dat daar veel te weinig mensen waren om slachtoffers te begeleiden: een dertigtal bij het begin van de legislatuur, als ik mij niet vergis. Dat is natuurlijk veel te weinig om slachtoffers op een fatsoenlijke manier te begeleiden en op te vangen, vandaar dus de versterking die we doen. Dat is ook de reden waarom we de bevraging doen bij de slachtoffers, omdat we dan goed kunnen weten hoe we de extra medewerkers bij het slachtofferonthaal kunnen inzetten, maar ook omdat het agentschap Justitie vorm zal krijgen. We beginnen in Vlaanderen eigenlijk met een blanco blad voor dat agentschap Justitie.

Ik vind dat dan ook de gelegenheid om voor de eerste keer een bevraging te doen bij slachtoffers of familieleden, om dat dan ook mee te nemen. We weten allemaal hoe de hulpverlening daartegenover staat, of de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), of de maatschappelijke assistenten. Die doen natuurlijk schitterend werk, maar ik denk dat het hoog tijd is dat we ook de slachtoffers eens aan het woord laten en zien hoe zij dat ervaren hebben toen ze door de Vlaamse justitie, door de justitiehuizen geholpen zijn. We doen dat natuurlijk altijd met het oog op het veel beter aanpassen van het systeem en om de slachtoffers beter te begeleiden.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Eerst en vooral denk ik inderdaad dat die extra opleiding een noodzakelijke stap was, dat wij onze advocatuur gaan opleiden en de nodige punten aanleren om om te gaan met de slachtoffers. Het is ook belangrijk dat, als er nieuwkomers komen, die ook de kans krijgen om aan die opleidingen deel te nemen. Daarom mijn vraag: is het de bedoeling om dat naar de toekomst toe ook nog aan te bieden?

Ik zie dat u als bevoegd minister hier heel veel ambitie toont, echt die slachtoffers centraal stelt. Ik vind het dan ook enorm betreurenswaardig dat het voorstel om de Salduzwetgeving ook voor slachtoffers uit te werken, door de federale minister Van Quickenborne aan de kant geschoven wordt. Dat is zeker iets dat wij met onze federale fractie verder gaan aankaarten. U hebt het zonet heel juist gezegd: we moeten bekijken wat de werkelijke vraag is van die slachtoffers. Daarom is die bevraging ook zo belangrijk. Wat is hun eigen realiteit, waar zien zij de problemen? Daarop moeten we verder gaan werken. Laat dat vacuüm naar juridisch advies, die werkelijke ondersteuning nu net zoiets zijn, want voor hen is dat echt een doolhof om hun weg in te vinden. Dat zorgt voor heel wat extra complicaties, die zij op dat moment echt niet nodig hebben.

Minister, ik denk dat u hier heel hard op werkt. Ik hoop, en ik ben er zeker van, dat u daar ook heel hard op zult voortwerken. Een minister staat nooit alleen, dus bij dezen ook een dikke proficiat aan de administratie en aan uw kabinet om daar de nodige aandacht op te vestigen en daarmee aan de slag te gaan.

Een kleine vraag was naar de opleidingen die ook in de toekomst voorzien zullen worden voor de nieuwkomers binnen de advocatuur.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Het wordt uiteraard bestendigd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de onroerende voorheffing bij co-ouderschap
– 149 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister, ik heb een vraag om uitleg over een onderwerp dat ik ook al in de vorige legislatuur heb aangekaart. Toen is dat een beetje op de lange baan geschoven. Maar vandaag doe ik een nieuwe poging, omdat het toch wel een problematiek is die leeft. Ik ben ook wat aangemoedigd door de mensen die in het geval zitten, zoals gemeld in deze vraag. Daarom wil ik graag nog eens de situatie onder de aandacht van ons allemaal brengen, en dan concreet wat betreft de onroerende voorheffing bij co-ouderschap.

Wanneer een koppel ervoor kiest om te scheiden, rijst de vraag welke ouder recht heeft op de fiscale voordelen voor kinderen ten laste. Er bestaat al de mogelijkheid tot fiscaal co-ouderschap, zodat bij een gelijkmatig verblijf van de kinderen de co-ouders ook het voordeel, bijvoorbeeld van de belastingvrije som, kunnen delen over de beide co-ouders. In een aantal gevallen is dat echter nog niet het geval en is het fiscaal voordeel vooral verbonden aan de fiscale woonplaats of het domicilieadres van het kind – dus aan een van de beide ouders –, ook al verblijft het kind evenveel bij beide ouders.

In het recente verslag van de Vlaamse Ombudsdienst is er daarvoor aandacht gevraagd en heeft onze Vlaamse ombudsman de suggestie gedaan om het na te kijken en te proberen om tot een meer evenredige verdeling te komen voor de beide co-ouders.

Het is ook een beetje gesteund omdat het Grondwettelijk Hof reeds meer dan tien jaar geleden in een arrest van 5 mei 2011 deze problematiek heeft aangekaart. Ik vind het vervelend dat ik het moet zeggen, maar de beide andere gewesten in België hebben ondertussen al stappen ondernomen om tegemoet te komen aan deze opmerkingen en dit arrest van het Grondwettelijk Hof. Het Waalse Gewest heeft zijn regeling aangepast en ook de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft ondertussen haar reglementering aangepast, niet alleen na het arrest van het Grondwettelijk Hof, maar ook na de uitspraak van een rechtbank van eerste aanleg, die eveneens pleit voor een meer evenredige verdeling van de vermindering van onroerende voorheffing in het geval van co-ouderschap.

Mijn vraag ligt dus voor de hand. Ik heb ook in het Vlaams regeerakkoord een passage gevonden waarbinnen een aanpassing van ook de Vlaamse reglementering zou kunnen passen. In de passage staat dat de bestaande beleidsmaatregelen kunnen worden aangepast wanneer die onterecht nadelig uitvallen voor alleenstaanden of alleenstaande ouders.

Minister, hoe staat u tegenover de huidige regelgeving, die nadelig is tegenover de ouder bij wie de kinderen niet gedomicilieerd staan maar die toch deeltijds instaat

voor de opvoeding van de kinderen? Hoe interpreteert u het arrest van het Grondwettelijk Hof? Acht u aanpassingen binnen de Vlaamse reglementering nodig?

En vooral, wilt u de volgende maanden ook in Vlaanderen zorgen voor een grotere rechtvaardigheid en de discriminatie tussen de co-ouders wegwerken? Zo ja, hoe ziet u de oplossing? Verwacht u verder nog iets van dit parlement? Zo nee, wat zijn uw argumenten om dit naast ons neer te blijven leggen?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Van den Heuvel, ik dank u voor uw vraag. Ik denk dat ik u gelukkig zal stemmen. Ik weet dat het onderwerp u na aan het hart ligt. Er zijn vroeger al een aantal vragen over gesteld. Ik weet dat u er ook al een tijdje mee bezig bent.

Ik wil hier nog even duiden – dat lijkt mij wel belangrijk, u hebt zelf aangehaald dat het vervelend is om dat te zeggen, maar we hebben het zelf ook al meegegeven – dat het arrest van het Grondwettelijk Hof specifiek gericht is op het Waalse Gewest.

De regelgeving daar verschilt wel degelijk van de onze.

In het Waalse Gewest zegt men dat de vermindering voor bijslaggerechtigde kinderen wordt toegepast op basis van de notie 'kind ten laste'. Bij ons, in het Vlaamse Gewest, wordt in de regelgeving niet verwezen naar 'kinderen ten laste', maar geldt de domicilievereiste als bepalend criterium.

Op basis van het arrest van destijds dienden wij in Vlaanderen dus niet per se onze regelgeving aan te passen. Los van die puur juridische zienswijze weet ik dat het een onderwerp is met een bepaalde maatschappelijke gevoeligheid. Ik wil dan ook tegemoetkomen aan die problematiek. We willen daar een oplossing voor vinden. De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) is al een onderzoek gestart naar hoe we dat op de meest praktische manier kunnen implementeren, want het is voornamelijk daar dat het grote probleem zit. Dat neemt wat tijd in beslag, en ik wil toch even kaderen waarom dat zoveel tijd in beslag neemt.

Eerst en vooral: in tegenstelling tot Wallonië en Brussel is het systeem van de onroerende voorheffing in Vlaanderen volledig geautomatiseerd, inclusief de automatische toekenning van verminderingen. Dat bespaart ook de eigenaars-ouders veel administratieve last. Concreet heeft VLABEL nu via de koppeling aan het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid meteen alle juiste informatie om die belastingvermindering toe te passen. Dat is dus een automatische rechtentoekenning. Maar aangezien de nodige data en informatie over de verblijfsregeling van kinderen in geval van co-ouderschap niet beschikbaar is via een authentieke bron, zul je voor deze uitgesplitste vermindering sowieso opnieuw een aangiftesysteem moeten creëren dat dan manueel verwerkt wordt in de referentiedatabank van VLABEL. Dat is de eerste puur praktische moeilijkheid.

Bovendien is co-ouderschap in de praktijk zeer divers in zijn toepassing. Je hebt inderdaad regelingen waarbij het voor beide ouders week om week is, maar er bestaan evengoed regelingen van slechts één weekend om de twee weken of in de week bij een van de ouders vanwege school en dan afwisselend in het weekend bij de ene of de andere ouder. En zo zullen er ongetwijfeld nog minstens tien of twintig varianten op verblijfsregelingen bestaan. Ook heb je de situatie van de nieuw samengestelde gezinnen. De vraag rijst daar hoe de verdeling onder die kinderen moet gebeuren.

Door het bovenstaande wil ik enkel aantonen dat we hier niet met een vingerknip de regels kunnen veranderen en dat we hier grondig onderzoek naar moeten doen. Dat is zowel in het belang van de belastingplichtige als van de administratie. Maar

zodra we de resultaten krijgen van het onderzoek van VLABEL gaan we hier dus verder mee aan de slag om tot een sluitende en werkbare oplossing te komen.

Ik vat het even samen. We zijn het principieel eens dat er zo'n regeling moet komen. Maar – en ik denk dat je dat de wet van de remmende voorsprong mag noemen – door het feit dat in Vlaanderen alles geautomatiseerd is, is de toepassing daarvan niet zo evident in de praktijk. Terwijl men in de andere gewesten in het land alles veel meer manueel gaat behandelen, is dat hier niet het geval. En dat zorgt voor een paar extra uitdagingen. Maar dat neemt natuurlijk niet weg dat we die moeten aangaan en er een oplossing voor moeten vinden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister, ik dank u voor dit duidelijke antwoord. Dat is toch wel een ander geluid dan bij de minister van Financiën in de vorige legislatuur. Daar kan ik alleen maar blij om zijn. U gaat werk maken van die aanpassing. Als Vlaamse deelstaat zijn we er ook wel rijp genoeg voor om dat aan te passen. We leven in een diverse maatschappij, en dat wil zeggen dat er verschillende gezinsvormen zijn. Voor mij en ook voor mijn partij is het heel duidelijk dat elk gezin, hoe het ook is samengesteld, belangrijk is en telt. Daarom willen we daar toch een punt van maken. Ik ben heel erg tevreden dat u ermee akkoord gaat en dat u principieel zegt dat we dat zullen aanpassen.

U hebt het over de remmende voorsprong van de digitalisering of de automatisering. Aan de andere kant denk ik dat, als het allemaal geautomatiseerd is, die diverse stelsels er misschien ook in kunnen worden opgenomen.

In ieder geval hoop ik, minister, dat u de vinger aan de pols houdt. Wij zullen dat vanuit deze commissie zeker doen. Ik hoop dat u en uw administratie deze uitdaging op een goede en snelle manier tot een mooie oplossing kunnen brengen.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Ik wil nog heel kort iets toevoegen. We zijn het erover eens. Maar die diverse stelsels zijn natuurlijk niet geautomatiseerd. Iedereen heeft zo'n EOT-overeenkomst (Echtscheiding door Onderlinge Toestemming) – zo heet dat meestal –, en daarin wordt dan afgesproken wat de regeling voor het coouderschap is. Er is daar geen standaardformule voor. Dat maakt het juist zo moeilijk. We zullen dus moeten gaan naar een of andere vorm van aangifte. Men zal dus moeten zeggen hoe die verdeling is op jaarbasis: zoveel procent daar, zoveel procent daar. En dan pas zul je dat fiscaal kunnen vertalen. Dat is de uitdaging.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de positionering van de Vlaamse Regering in het debat over de Europese begrotingsregels, noodzakelijke klimaatinvesteringen en het Vlaamse begrotingstraject
– 162 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Voorzitter, collega's, minister, de laatste weken werd er, zeker wat de federale begroting betreft – die nu blijkbaar ook rond zou zijn –, nogal eens gesproken over het Europese Stabiliteitspact. Ook u hebt de laatste weken heel duidelijk gesteld – we weten dat trouwens zeer zeker van u –

dat de orthodoxe Europese begrotingsregels zo snel mogelijk weer zouden moeten worden geactiveerd. Dat staat deels in contrast met het eigen begrotingsbeleid van Vlaanderen waarbij een begrotingsdoelstelling wordt gehanteerd met uitsluiting van de Oosterweelwerken en de zelf gefinancierde investeringen in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, onder andere met uitsluiting van bepaalde productieve investeringen. Bovendien verdedigde uw partijgenoot – maar ik ben het ermee eens dat we hier geen vragen mogen stellen over de politiek of over een politieke partij – en voormalig minister van Financiën Johan Van Overtveldt in de vorige legislatuur een aanpassing van die orthodoxe regels, onder andere door het uitsluiten van netto-investeringen uit het begrotingssaldo.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) becijferde bij het aantreden van uw regering dat 3 tot 12 miljard euro publieke middelen voor bijkomende publieke klimaatinvesteringen per jaar tot 2030 nodig zouden zijn, afhankelijk van de keuzes van de regering, om de op dat ogenblik geldende Vlaamse klimaatdoelstellingen te realiseren tegen 2030. De Vlaamse Regering zei bij het begin van deze legislatuur de totale investeringsmassa met 1,65 miljard euro te verhogen. Gemiddeld is dit 330 miljoen euro per jaar, om dit in verhouding te zetten. Ongetwijfeld zullen de tijdelijke bijkomende investeringen in het kader van het relanceplan een beperkt deel van de inspanning invullen. Na deze legislatuur vallen deze budgetten wederom weg. Deze vaststellingen impliceren dat het grootste deel van de inspanning voor ons ligt.

Minister, ik zou graag uw standpunt en dat van de Vlaamse Regering kennen – dus niet uw individuele standpunt. Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover de voorstellen om investeringen te stimuleren in het kader van de hervorming van het Stabiliteits- en Groeipact, zoals het uitsluiten van productieve groene investeringen, of het algemene uitsluiten van productieve netto-investeringen uit het saldo, naar analogie met een federale ex-collega van u, zoals ik daarnet heb aangehaald, wat neerkomt op het formuleren van een begrotingsdoelstelling in termen van lopende uitgaven en inkomsten?

Ziet de Vlaamse Regering het expansiever, met andere woorden: pleit de Vlaamse Regering ervoor om naar analogie met haar begrotingswerk bruto productieve investeringen, zoals Oosterweel en relance, uit het saldo uit te sluiten of sluit ze zich aan bij SERV-adviezen hieromtrent, waarin gepleit wordt om een beperkte lijst van cruciale productieve investeringen met een duidelijk financieel terugverdienmodel uit te sluiten van de begrotingsdoelstelling?

Zal de Vlaamse Regering de noodzakelijke klimaatinvesteringen uitvoeren? Hoe ziet u de financiering van een dergelijke investeringsmassa in het kader van de huidige begrotingsregels en het huidige begrotingstraject?

Aanvullend op de drie vragen wil ik nog zeggen dat ik bepaalde federale excellenties in de wandelgangen hoor zeggen dat er eventueel zou worden aangedrongen bij de Europese Unie, in het kader van de evoluties daar, dat er minder stringent zou worden omgesprongen met dat Europese Stabiliteitspact. Wat is daar de houding van de Vlaamse Regering tegenover? Want er zal natuurlijk met een standpunt naar Europa moeten worden gestapt, en niet door elk gewest afzonderlijk.

Ik kijk uit naar uw antwoorden.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Vandenhove, ik dank u voor uw vraag.

Het wordt afwachten wat de uitkomst is op Europees niveau van eventuele aanpassingen aan het Stabiliteits- en Groeipact.

Het Europese begrotingskader kent nu twee budgettaire kompassen: het structureel vorderingensaldo en de uitgavennorm. Het zou kunnen dat die laatste aan gewicht toeneemt. Binnen de uitgavennorm wordt gewerkt met een voortschrijdend gemiddelde voor de investeringsuitgaven van de overheid. Een bijkomende vraag is of er een bijkomende gedifferentieerde behandeling van overheidsinvesteringen komt.

We denken hierbij dan effectief aan een concept als netto investeringen die buiten het budgettair kompas worden gehouden. De denktank Bruegel stelt, bijvoorbeeld, voor om de netto overheidsinvesteringen enkel in economisch minder gunstige tijden buiten de begrotingsdoelstellingen te houden. Het valt economisch te verantwoorden de netto investeringen buiten de begrotingsdoelstellingen te houden, maar dit veronderstelt een duidelijke afbakening van de overheidsinvesteringen. Dat valt onder ESR7 (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen). Zo wordt de deur niet geopend om heel wat overheidsuitgaven het label 'investeringen' te geven. Er moet ook zicht zijn op de orde van grootte van de jaarlijkse afschrijvingen op de bestaande kapitaalvoorraad. Om de bestaande kapitaalvoorraad op peil te houden, maken die afschrijvingen immers deel uit van de lopende uitgaven.

Het voorstel van de SERV sluit aan bij het voorstel van de expertengroep met betrekking tot een blauwdruk voor een uitgavennorm. De investeringen met direct geoormerkte terugverdieneffecten, zoals de Oosterweelverbinding met zijn toekomstige tolinkomsten, worden in de blauwdruk buiten de uitgavennorm gehouden. De investeringsuitgaven zonder directe terugverdieneffecten vallen daarentegen onder de uitgavennorm, maar kunnen onder die uitgavennorm een preferentiële behandeling krijgen. In bijlage 5 bij de blauwdruk is een lijst van dergelijke prioritaire uitgaven opgenomen.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord wordt deze legislatuur voorzien in 1,65 miljard euro aan bijkomende investeringen in mobiliteit, openbare werken, schoolgebouwen, infrastructuur voor onderzoek en ontwikkeling, culturele infrastructuur, onroerend erfgoed, ziekenhuis- en sportinfrastructuur en digitalisering. Om het economisch en maatschappelijk weefsel te herstellen, injecteert de Vlaamse Regering daarnaast nog eens 4,3 miljard euro in de economie. Daarmee is het relanceplan Vlaamse Veerkracht het meest ambitieuze plan ooit van een Vlaamse Regering. Het plan Vlaamse Veerkracht speelt in op verschillende beleidsdomeinen.

Een van de speerpunten is de groene transitie en meer duurzaamheid. We evolueren naar een koolstofarme economie en samenleving. We zetten onder meer in op renovatie, hernieuwbare energie, Vlaanderen als recyclagehub en met de Blue Deal ook op de strijd tegen de droogte. Daarnaast maken we werk van impulsprogramma's voor nieuwe duurzame projecten. Vlaanderen is heel ambitieus met betrekking tot de renovatie van gebouwen en woningen. Het is de bedoeling tot 95.000 renovaties per jaar te komen. Daarvoor wordt in 2021 en 2022 437 miljoen euro meer geïnvesteerd. In het licht van de relance zal in 2021 en 2022 50 miljoen euro meer worden ingezet voor groene warmte. Het is de bedoeling met warmtenetten op een grotere schaal te werken. Vlaanderen is koploper met betrekking tot de circulaire economie en we willen daar nog verder op inzetten. Om die reden zal in 2021 en 2022 30 miljoen euro meer worden geïnvesteerd om van Vlaanderen een echte recyclagehub te maken. We zetten vooral in op de innovatie in drie grote sectoren. Het gaat om de recyclage van luiers, asbestafval, kunststoffen en textiel. Dit is natuurlijk zeer ruim. Vlaanderen kent heel wat waterintensieve industrie. Het is dan ook belangrijk op de waterbeschikbaarheid in te zetten, maar ook de industrie zelf bij de oplossingen te betrekken. Om die reden wordt in 2021 en 2022 iets minder dan 0,5 miljard euro in andere beleidsdomeinen geïnvesteerd. Vanaf volgend jaar volgen hiervoor reguliere aanbestedingsprocedures. We zullen impulsprogramma's ontwikkelen voor nieuwe duurzame projecten. We zetten in op productieve investeringen en er komt een innovatieoffensief ter waarde van 192 miljoen euro voor duurzame oplossingen. We zetten in op bio-economie, waterstofenergie en circulaire economie.

Binnen de huidige begrotingsregels en het huidig begrotingstraject moeten we steeds streven naar een verhoging van de productieve netto overheidsinvesteringen. De investeringen in het klimaat, de duurzaamheid en de innovatie zijn investeringsuitgaven die het economisch groeipotentieel van Vlaanderen versterken en die de welvaart van de toekomst veiligstellen. Aangezien die investeringen zich op lange termijn zullen terugbetalen, kunnen we verantwoorden dat we ze met schulden financieren. De Vlaamse Regering stuurt dan ook een vorderingssaldo op exclusief de uitgaven voor de hoofdwerken aan de Oosterweelverbinding en het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

In het huidig en toekomstig begrotingstraject moeten we meer aandacht hebben voor de beheersefficiëntie en de beleidseffectiviteit van onze uitgaven. We moeten de lopende uitgaven kritisch bekijken en er moet een shift naar meer productieve netto overheidsinvesteringen komen. Als minister van Financiën zet ik mijn schouders onder de ontwikkeling van het instrument van de uitgaventoetsing en onder de verdere uitbouw van de bredere evaluatiecultuur. De Brede Heroverweging, de prestatiegeïnformeerde begroting, de uitgaventoetsen en de spending reviews moeten toelaten werkelijk een uitgavenshift te maken.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, ik dank u voor uw gedetailleerde antwoord. Ik zal het eens rustig nalezen, maar ik wil al een korte politieke vraag stellen. Heeft de Federale Regering al stappen gezet, bijvoorbeeld in de richting van het Overlegcomité, met betrekking tot een eventuele aanpassing van het Stabiliteitspact op Europees niveau of tot een aanpassing van de momenteel toegepaste criteria en de regels, zoals u net gedetailleerd hebt uitgelegd?

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Voorzitter, ik wil hier zelf ook mijn mening over geven. Wat we niet mogen vergeten, is dat investeringen in eerste instantie de facto bij de schulden terechtkomen. Als we de deur te breed openzetten, vrees ik dat meer en meer investeringen uit de begrotingsdoelstellingen zullen worden gehouden, met als gevolg dat de schuld zal aandikken. Volgens mij is het cruciaal dat er directe inkomsten tegenover staan. In crisissituaties kunnen we daar bewust van afwijken, maar als elke investering van Vlaanderen, Wallonië, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of de Federale Regering uit de begrotingsdoelstellingen wordt gehaald, zullen we volgens mij in een situatie terechtkomen waarin we schulden naar onze kinderen en kleinkinderen overdragen. Ik vrees hier niet zo maar enorm voor. Ten tijde van de vorige Vlaamse Regering zijn discussies over een aanpassing van het Stabiliteits- en Groeipact gevoerd. Toen is gebleken dat er in dit land regio's zijn die hier veel soepeler mee willen omgaan en die de terugverdienelementen niet in beschouwing nemen. Maar ik vind dat toch wel essentieel, behalve in crisissituaties zoals we nu hebben gekend. Hoewel we dan iets voluntaristischer kunnen zijn, moeten de investeringen de productiviteit en de welvaart verhogen. Strikt genomen zie ik graag een terugverdieneffect voor de investeringen die buiten de doelstellingen worden gehouden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik wil me hier graag bij aansluiten. Zeker met de uitdagingen die op ons afkomen, groeit een brede consensus dat we moeten aansturen op een zekere herziening van de wijze waarop de overheidsinvesteringen in de Europese begrotingsregels in aanmerking worden genomen. Wat de relance betreft, heeft de Europese infrastructuur, die voor een dynamische economie ook ondersteunend kan werken, een beetje achterstand. De klimaatuitdaging komt er ook aan. Een update is zeker nodig. Eigenlijk passen we dat al toe. De Oosterweelverbinding was daar tijdens de vorige legislatuur een voorbeeld van.

De uitdagingen met betrekking tot de klimaatinvesteringen zullen deze problematiek scherpstellen.

Mijnheer Muyters, ik wil ook rekening houden met uw woorden. Duurzaamheid betreft ook een duurzame begroting en een duurzame schuldgraad. Een duurzame begroting betekent dat we juist investeren om onze infrastructuur op punt te stellen voor het welzijn van de mensen en een dynamische economie. We moeten ook de duurzame schuldgraad in het oog houden. Dat zal wellicht bepalen in welke mate we nog budgettaire manoeuvreerruimte hebben om toekomstige crises aan te pakken. We hebben de coronacrisis gehad. Het spreekt voor zich dat overheden van landen of deelstaten die hun rekeningen beter op orde hebben, meer budgettaire ruimte hebben om in crisissituaties bij te stellen en meer maatregelen te nemen. Voor mij zijn een duurzame begroting en een duurzame schuldgraad onderdelen van de discussie over duurzaamheid.

Zoals altijd in het leven ligt het allemaal ergens in het midden. Soms voel ik ook de neiging alle sluizen te laten openzetten. De sluizen staan terecht wat meer open, maar ik pleit ervoor die duurzame schuldgraad in het achterhoofd te houden, vooral om de toekomstige generaties mogelijkheden te bieden. Als ze in grote crisissituaties terechtkomen, hebben ze dan nog voldoende budgettaire ruimte om een tandje bij te steken.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Dank u wel, collega Vandenhove, voor de vraag, en minister, voor het uitgebreide antwoord, en ook voor de tussenkomsten van de andere collega's. Ik denk in alle eerlijkheid dat we niet al te ver van elkaar zitten, alleen is de vraag hoe je kijkt naar bepaalde ingangen in het dossier. Dat Europese stabiliteitsmechanisme staat niet enkel ter discussie bij ons of in Franstalig België, maar er zijn heel wat Europese lidstaten die op dit moment aan Europa duidelijk het signaal geven dat het moeilijk is om bepaalde investeringen binnen de Europese spelregels te doen.

Wat de klimaatinvesteringen betreft, waar collega Vandenhove de vraag over gesteld heeft, zie ik toch ook meer en meer – wat mij goed lijkt – dat de tegenstellingen die men vaak opzoekt tussen langs de ene kant klimaatinvesteringen en langs de andere kant economie, naar elkaar toe aan het groeien zijn. Vanmorgen stond er in De Tijd ook een heel interessant opiniestuk van een econoom die heel duidelijk aangeeft dat, als we die economie van de toekomst – die toekomst ligt echt niet zo ver, daar zijn we vandaag aan bezig – robuust en economisch rendabel willen maken, we ook die klimaatinvesteringen gaan moeten doen. Dat zijn meteen ook economische investeringen. Ik ben het eens met veel van de dingen die gezegd worden, maar we gaan in mijn ogen wel – en jullie maken daar vanuit de Vlaamse Regering bepaalde keuzes in – heel duidelijke keuzes moeten maken. In die zin denk ik dat het een boeiend debat is om te kijken waar die grens ligt, waar de graadmeter ligt. Ik ben ook niet ongevoelig voor het feit dat het zomaar doorschuiven van schulden naar de toekomst mij al te makkelijk lijkt. Maar het mag ons ook niet ontslaan van de verantwoordelijkheid die we hebben om vandaag de stappen te zetten om die economie van de toekomst robuust te maken. In mijn ogen is dat dan vooral klimaatrobuust maken. Die twee gaan voor mij al lang hand in hand.

Ik vind het een boeiende discussie, dus ik hoop dat de commissie samen met de minister daar regelmatig nog eens van gedachten over kan wisselen.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Als het gaat over de begrotingsregels, denk ik ook dat we niet zo ver uit elkaar liggen. Maar daar moeten keuzes gemaakt worden, dat is zeker waar.

Eerst een antwoord op uw concrete vraag: het is zo dat de Europese Commissie een soort openbare raadpleging doet. Daarop zal geantwoord moeten worden. Wij zullen dus ook zorgen dat we daar iets insturen.

U hebt uitdrukkelijk niet gevraagd naar mijn persoonlijke mening, maar ik ga ze u wel geven. Volgens mij moet je een heel goed onderscheid maken tussen twee verschillende discussies, die sommigen maar al te graag gaan mengen om er gemakkelijk van af te komen. Je hebt enerzijds de discussie over de vraag of Europa een streng begrotingsbeleid moet voeren. Voor mij is daar het antwoord volmondig: ja. Waarom is dat zo? Onze financieel-economische systemen zijn dermate met elkaar verstrengeld dat je moet zorgen dat elk land zich aan de spelregels houdt om te zorgen dat die verstrengeling ook behouden kan blijven. Dat heet in een niet zo modern, maar toch nog eigentijds woord 'solidariteit'. Dat is omdat wij ons lot voor een deel aan elkaar verbonden hebben, en dan moet je ook verwachten dat iedereen zich aan de gezamenlijke afspraken die je maakt, houdt. Ik vind het jammer dat in het verleden dikwijls de grote lidstaten – zeker Frankrijk, maar ook Duitsland – een uitzondering kregen. Dat zijn dan degenen die een grote mond hebben en veel te zeggen hebben. En dan moesten de kleine zich er ook niet meer aan houden. Je krijgt dan rustig aan eigenlijk een inzakken van je systeem. Ik vind dat een zeer fout idee. Ik vind dat Europa een streng begrotingsbeleid moet voeren, omdat het ons allemaal ten goede komt, omdat we aan elkaar vasthangen. Als er ergens in één land iets gebeurt, heeft dat automatisch zijn repercussies op een ander land. Dat mag je niet laten gebeuren bij goed nabuurschap, wat toch het minimum is wat je van Europees lidmaatschap zou mogen verwachten. Dat is de ene vraag.

De tweede vraag is natuurlijk hoe die regels er moeten uitzien. Daar wil ik gerust de discussie aangaan. Er moet volgens mij een schuldnorm zijn, maar moet dat net deze zijn? Daar kunnen we over praten. Moet je echt productiviteitsverhogende investeringen à la Oosterweel en dergelijke op een andere manier in de boeken kunnen opnemen dan vandaag het geval is, waarbij je ze echt in één jaar moet opnemen? Ja, ik denk dat je daar kunt over praten. Hoe die begrotingsregels er moeten uitzien, daar kunnen we over praten. Daar ben ik het zeker mee eens. Volgens mij moet daar bijvoorbeeld een echte uitgavennorm komen, wat er nu te weinig in zit en zeker te weinig bindend is. Ik vind dat er een uitgavennorm opgelegd moet worden, omdat je met die uitgavennorm ook veel meer kunt inspelen op de individuele situatie. Die 60 procent, die 3 procent is zeer algemeen voor alle landen. Met zo'n uitgavennorm kun je je begrotingsregels meer gaan toepassen op verschillende landen. Ik denk dus dat daar veel meer aandacht voor moet zijn.

De discussie die je vandaag dikwijls ziet, is een discussie over de regels, om het feit zelf te ondergraven dat er een streng begrotingsbeleid moet zijn. Dat vind ik natuurlijk jammer, want die twee vragen staan los van elkaar. Ja, wij moeten de discussie voeren over hoe die regels er moeten uitzien, maar neen, ik vind niet dat Europa het idee van een streng begrotingsbeleid mag loslaten. Europa is dat aan zichzelf verplicht als solidaire unie waarbij de lidstaten verantwoordelijkheid opnemen tegenover elkaar. Dat mogen ze volgens mij niet lossen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik denk dat het inderdaad nuttig is dat we dit debat op een of andere manier voeren, bijvoorbeeld op het ogenblik dat Vlaanderen zijn antwoord zou overmaken aan de Europese Unie. Mijn bedoeling was eerder een technische vraag en ook de vraag naar timing, hoe de houding van Vlaanderen zich vertaalt naar wat er zich op dit moment op het federale niveau afspeelt.

Ik ben blij dat er zo veel collega's op ingehaakt hebben. Ongetwijfeld zal dat punt terugkomen, zeker en vast. We moeten dat inderdaad in alle openheid doen, waarbij we een goed onderscheid moeten maken – dat is wat de minister ook doet,

denk ik – tussen enerzijds de technische elementen van zo'n debat en anderzijds de eventuele ideologische elementen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.